

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia *16 kwietnia* 2022 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Przylądek Rozewski”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718 oraz z 2022 r. poz. 84) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 1 rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Przylądek Rozewski”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 26 kwietnia 2022 roku

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
<i>Zagrożenia istniejące wewnętrzne</i>		
1.	Nie stwierdzono	Nie wskazuje się
<i>Zagrożenia potencjalne wewnętrzne</i>		
2.	Nie stwierdzono	Nie wskazuje się
<i>Zagrożenia istniejące zewnętrzne</i>		
3.	Przyspieszone powstawanie osuwisk wynikające z niedrożności uszkodzonego systemu drenażowego i niekontrolowanego spływu wód powierzchniowych z otuliny rezerwatu, będących zagrożeniem dla występowania żywej buczyny niżowej w postaci naklifowej.	Prace terenowe służące rozpoznaniu warunków geologiczno-inżynierskich oraz ocenie stateczności skarpy na potrzeby: a) opracowania koncepcji, a następnie budowy systemu drenażowego ukierunkowanego i spowalniającego spływ wód opadowych, obecnie intensyfikujących procesy erozji i generujących powstawanie osuwisk; b) utworzenia opaski odprowadzającej wody opadowe zgodnie z kierunkiem spływu w obrębie zespołu zabudowy latarni morskiej w Rozewiu.
<i>Zagrożenia potencjalne zewnętrzne</i>		
4.	Nie stwierdzono	Nie wskazuje się

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
<p>Prace terenowe polegające na rozpoznaniu warunków geologiczno-inżynierskich oraz ocenie stateczności skarpy, służące opracowaniu koncepcji drenażu ukierunkowanego i spowalniającego spływ wód opadowych w rezerwacie.</p>	<p>1) Wykonanie badań geologiczno-inżynierskich wraz z analizą stateczności skarpy. Wykonanie 16 otworów badawczych różnymi technikami wiertniczymi o głębokości 15,0+50,0 m i łącznym metrażu wierceń 460,0 m oraz ich likwidacji po zakończeniu wierceń. Do otworów: R-5, R-9, R-12, R-15 użyć maszyny o wadze 13 ton na podwoziu gąsienicowym. Powierzchnia placu wiertniczego ok. 8x4 m. Do otworów R-4 i R-8 użyć wiertnicę o wadze 5 ton na podwoziu gąsienicowym. Powierzchnia placu wiertniczego ok. 5x3,5 m. W przypadku braku możliwości wjazdu na otwory zlokalizowane na drugiej od morza półce, badania wykonać sondą udarową cylindryczną. Czas trwania wierceń będzie wynosił ok. 3 tygodnie. W trakcie badań należy zabezpieczyć otwory wiertnicze przed wpadaniem płazów i drobnych zwierząt. Nie uszkadzać korzeni drzew. Po zakończeniu badań teren doprowadzić do poprzedniego stanu; 2) inwentaryzacja istniejącego odwodnienia; 3) inwentaryzacja drzew w odległości 15-20 m od opaski brzegowej znajdującej się od strony północnej rezerwatu.</p>	<p>obszar rezerwatu</p>

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat „Przylądek Rozewski” został uznany na mocy zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 stycznia 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie, zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 29 grudnia 2021 r. celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów charakterystycznych dla wybrzeża klifowego Kępy Swarzewskiej z żyzną buczyną niżową i wykształcającymi się w sposób naturalny zbiorowiskami naklifowymi. Powierzchnia rezerwatu wynosi 12,54 ha.

O wartości przyrodniczej rezerwatu stanowi unikatowy w skali wybrzeża polskiego prawie dwustuletni drzewostan bukowy porastający zbocze klifowe. Sytuacja taka jest niespotykana z uwagi na aktywność osuwiskową klifów na innych odcinkach wybrzeża, gdzie występują zbiorowiska z dominacją buka. Tutaj w wyniku budowy na początku XX w. opaski betonowej znajdującej się poza granicami rezerwatu i zabezpieczającej brzeg morski przed abrazją zostały zahamowane procesy zboczowe, co umożliwiło rozwój tego zbiorowiska leśnego. Obecność w terenie starych ponad 200-letnich buków wskazuje na ich występowanie jeszcze przed budową opaski, przy czym przynajmniej część z tych drzew została posadzona. Zróżnicowanie mikrorzeźby, obecność licznych wysięków wód, przemywno-zboczowy typ gospodarki wodnej gleb i warunków wodnych powodują, że skład i struktura florystyczna płatów żyznej buczyny w granicach rezerwatu jest niejednorodna.

Rezerwat położony jest na skarpie klifowej Przylądka Rozewskiego. W obrębie rezerwatu występują powierzchniowo niemal wyłącznie utwory mineralne. Wskutek umocnienia opaską betonową klif jest tu na przeważającej powierzchni nieaktywny – martwy, niemal w całości porośnięty lasem. W najwyższych partiach osiąga on wysokość 53-54 m n.p.m. Budowa geologiczna wewnątrz rezerwatu jest wybitnie urozmaicona. Rzeźba terenu obszaru wynika z budowy geologicznej, działalności zlodowceń plejstocenijskich, późniejszych procesów związanych z deglacją tego obszaru oraz znaczącym wpływem procesów morskich na rozwój strefy brzegowej w holocenie. Obecnie główne czynniki wpływające na rzeźbę tego obszaru to procesy stokowe, oddziaływanie morza oraz działalność człowieka.

Na obszarze rezerwatu brak stałej sieci rzecznej. Okresowo w obrębie klifu funkcjonuje bardzo rozbudowana sieć spływu powierzchniowego. Istotnym elementem sieci hydrograficznej w rezerwacie jest stara, w większości niesprawna sieć drenaży przypowierzchniowych, pierwotnie odwadniających zbocza i podstawę klifu. Z uwagi na ruchy osuwiskowe całość systemu drenarskiego została uszkodzona i tylko w nielicznych miejscach pełni swoją szczątkową funkcję. Poważne uszkodzenia i zamulenie sieci drenażu powodują aktualnie w kilku miejscach rozmiękczenie i erozję niestabilnego już gruntu, co w najbliższych latach może doprowadzić do ponownego powstania osuwisk. Sieć ta pozostaje w zarządzie Urzędu Morskiego w Gdyni, który to zamierza podjąć się budowy systemu drenarskiego. Budowę poprzedzać będą działania wymienione w załączniku nr 2 do zarządzenia mające na celu ocenę stateczności klifu, a następnie wybór najwłaściwszej

metody poprowadzenia sytemu drenarskiego przez rezerwat. Badania terenowe polegające na wykonaniu robót geologiczno-inżynierskich wykonane zostaną na podstawie decyzji Starosty Puckiego z dnia 11.04.2022 r. (sygn. ROŚ.6540.3.2022.NW). Równolegle z opracowaniem koncepcji drenażu po wykonanych badaniach terenowych wykonana zostanie analiza hydrologiczna zlewni (obliczenie zlewni, analiza opadów) oraz model przepływu wód przy opasce u podnóża klifu. Efektem przeprowadzonych badań będzie wybór najkorzystniejszej koncepcji drenażu, a późniejsza budowa systemu drenarskiego ma na celu ograniczenie i zminimalizowanie wystąpienia gwałtownych procesów osuwiskowych i zapobiegnięcie utraty głównego przedmiotu ochrony – żyznej buczyny niżowej w specyficznej nadmorskiej postaci naklifowej.

Informacja o projekcie zadań ochronnych nie została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez Ekoportal (www.wykaz.ekoportal.pl) ze względu na prowadzone prace serwisowe. Od dnia 8.04.2022 r. aplikacja jest niedostępna do odwołania.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Przygotowała: Katarzyna Dziendziela – główny specjalista